

Onbekende bekenden

Plaatsing van het beeld in het Beatrixpark, 1999. Links op de foto Paul van Pieck tot Beest, tweede van rechts Benno Réwinkel-Wildenburg.

De voorlaatste aflevering in de serie Onbekende bekenden gaat over een beeld met een wonderlijke geschiedenis. Misschien wel één van de meest bekende van de beelden die er in het park staan. Het is nog maar 18 jaar oud en heeft al heel wat gezien en meegemaakt!

De makers van het beeld, Benno Réwinkel-Wildenburg (Soest 1959) en Paul van Pieck tot Beest (Amsterdam 1962) hebben er een mooie symbolische naam voor bedacht: *Your Life is Calling*, maar de meeste mensen noemen het gewoon *de Vuisten*. Het is een beeld dat niet speciaal in opdracht voor het Beatrixpark is gemaakt. Het staat sinds 1999 in het park op een kleine heuvel achter de parkhal van de RAI. De makers hebben me enkele leuke anekdotes kunnen vertellen.

De kunstenaars hebben elkaar begin jaren tachtig ontmoet op de Rietveld Academie. Benno volgde de opleiding voor beeldhouwen en Paul die voor schilderen. Ongeveer sinds die tijd zijn ze partners in het leven en partners in de kunst. Na de Rietveld volgden ze nog een korte opleiding in Barcelona. Hun atelier bevindt zich ook al die tijd helemaal aan het eind van de Admiraal de Ruijterweg in Bos en Lommer en daarom zijn ze ook in dat deel van de stad gaan wonen. Zij willen als kunstenaars betrokken zijn bij hun sociale omgeving, een leidend principe in hun werk en leven.

Het jaar 1990 was voor Amsterdam het jaar van Vincent van Gogh met een grote internationale overzichtstentoonstelling en een heus Van Gogh Village op het Museumplein voor het ontvangen en entertainen van sponsors en VIPs en de verkoop van Van Gogh-artikelen. In de kunstwereld bestond er veel kritiek op die vercommercialisering maar het bleef bij vaag geklets, volgens Benno en Paul. Zij stoorden zich aan de vrijblijvendheid van die kritiek en besloten tot daadwerkelijke positieve actie, d.w.z. het maken van een kunstwerk met een statement, dat werden *de Vuisten*.

De sculptuur met de twaalf gebalde vuisten (voor iedere maand van het jaar één) werd gemaakt op een klein pleintje voor het atelier aan de Admiraal de Ruijterweg met behulp van bevriende kunstenaars. In een mal werd iets meer dan 5000 kg gewapend beton gestort, afmeting 200 x 200 x 180 cm. Het uitharden van dat beton was een race tegen de klok want de truck met oplegger voor het vervoer naar het Museumplein was al besteld. Daar werd het op 30 maart 1990 rond de opening van de tentoonstelling met een hoogwerker illegaal geplaatst.

Ondanks de uitgebreide bewaking werd de kunstenaars geen strobreed in de weg gelegd, men dacht aanvankelijk dat het hoorde bij het hele gebeuren van de tentoonstelling, maar toen een ambtenaar navraag deed bij de gemeente bleek er uiteraard geen toestemming te bestaan en werd de politie gealarmeerd. Echter, na de mededeling van de makers dat het hier geen politieke actie betrof, mochten ze ongestoord hun karwei afmaken!

Daarna barstte ook het mediageweld los, o.a. in het Journaal en Het Parool konden de kunstenaars uitgebreid hun filosofie kwijt: "het sociaal sculptuur *Your Life is Calling* refereert aan de steeds sterker wordende behoefte aan authentieke spontaniteit, tijdens actie ontstaat een golf van kracht en energie". Ze beriepen zich op het collectieve geweten en de algemene verontwaardiging over de Van Gogh hype. Het kunstwerk werd gedoogd en mocht blijven staan.

Zo zijn in die jaren vele Amsterdammers met de auto (het Museumplein was toen nog een soort racebaan voor auto's), per fiets of wandelend en zelfs demonstrerend en feestvierend, het kunstwerk gepasseerd. Onder hen Rudi van Dantzig, choreograaf/schrijver. In *Het Amsterdams Beeldenboek* (helaas niet meer verkrijgbaar), schreef hij een ontroerende bijdrage over dit beeld. Zijn groeiende liefde voor dit

De vuisten, maart 2008.

De vuisten op 13 september 2002.

“vuistenboeket” dat zo maar uit de grond opgerezen leek te zijn werd voor hem een teken voor strijdbaarheid. Als hij langs het beeld fietste riep hij: “Jongens, ga er met je volle gewicht tegenaan, laat je niet in een hoek duwen”. Voor de makers van de sculptuur was dat destijds een heel positieve ondersteuning van hun ideeën, vertelden zij mij.

Vanwege de herinrichting van het Museumplein in 1998, verdween het beeld in de opslag maar daar hadden de kunstenaars geen vrede mee. Vanaf de conceptfase was het hun bedoeling het kunstwerk te legaliseren en in overleg met wethouder Rita Weeda en mw. Adema van stadsdeel Oud-Zuid (het Beatrixpark viel destijds onder de verantwoordelijkheid van dat stadsdeel) werd een nieuwe plek gezocht. Toen het Roelof Hartplein niet haalbaar bleek namen de makers contact op met de Vrienden van het Beatrixpark. Het bestuur van de vereniging zag het beeld wel als een uitdrukking van de strijd tegen de geplande derde afslag van de A10 door het park.

De eerste keuze voor plaatsing was de uitkijkheuvel in de Natte vallei bij de Beethovenstraat maar die bleek niet sterk genoeg voor het enorme gewicht van het beeld. De heuvel achter de RAI kon het gewicht wel aan en sinds 1999 staan *de Vuisten* daar nu. Zo heeft de sculptuur zijn sociaalartistieke interventie behouden, aldus de makers, die de plaatsing in het Beatrixpark ervaren als de definitieve legalisering.

In september 2007 werd het beeld zeer ernstig beschadigd, met grof geweld was er op ingehakt. Het stadsdeel heeft toen, in de persoon van Koos Otten, zeer snel actie ondernomen en het beeld laten herstellen door het bedrijf *Kunstwacht* uit Delft en het staat daar nu, wel een beetje heel wit, maar toch weer vol kracht. In het artikel over *Kunstwacht* op p. 24 van deze nieuwsbrief kunt u lezen hoe de restauratie in zijn werk is gegaan.

Kunst en betrokkenheid met de samenleving zijn voor Benno en Paul onlosmakelijk met elkaar verbonden, dat bleek ook al uit de ontstaansgeschiedenis van *Your Life is Calling*. In 1992 hebben zij de Stichting OE (te verstaan als een kreet) opgericht, gevestigd in Bos en Lommer, een onafhankelijke organisatie van beeldende kunstenaars, musici, architecten, onderzoekers, ondernemers en andere creatievelingen, een burgersnetwerk van Amsterdammers die zich voor de stad inzetten. Zij hebben hun expertise, maatschappelijke betrokkenheid en netwerken verenigd om van onderop laagdrempelige bewustzijnsprocessen te ontwikkelen, aldus de website van de stichting.

Wie de website van de Stichting OE bekijkt komt onder de indruk van een staaltje onvervalst geëngageerd kunstenaarschap, het is een verbijsterende hoeveelheid initiatieven die wordt ontplooid! De stichting is bijvoorbeeld betrokken bij de aanpak van jeugdproblemen in Slotervaart, werkt samen met een stichting voor goede doelen (Karam), maakt stedenbouwkundige interventieplannen, helpt probleemjongeren hun eigen problemen te onderzoeken (via film en video-opnamen) en oplossingen te bedenken etc. De stichting wordt gevraagd plannen te ontwikkelen door verschillende overheden, door stadsdelen maar ook de centrale stad en zelfs door de Europese Gemeenschap.

Op mijn vraag of er nog wel tijd overblijft voor het maken van kunst moeten Paul en Benno toegeven dat dat helaas veel te weinig is, er moet teveel “gemanaged” worden maar dat gaan ze veranderen al zal het daarbij meestal gaan om toegepaste kunst, kunst die iets betekent voor een buurt of samenleving.

Mirjam Louisse

Website Stichting OE: www.youmeetoe.org

De vernielde vuisten op 21 augustus 2007.

Museumplein, 30 maart 1990.

Voor de najaarsnieuwsbrief ga ik op zoek naar de zwerftocht van de twee stenen leeuwen bij de ingang van de Artsenijhof. Ze schijnen ooit bij het Centraal Station te hebben gestaan en deel uitgemaakt te hebben van een grotere groep. Alle informatie is welkom.